

Deeltijds kunstonderwijs

Artistiek pedagogische visie evalueren

Academie Muziek Woord Dans Bornem

Goedgekeurd College dd 14 augustus 2019

Goedgekeurd Gemeenteraad dd 10 september 2019

Onze artistiek pedagogische visie en het raamleerplan Kunstig Competent, zijn de basis voor onze evaluatievisie en evaluatiepraktijk.

We willen allen die zich als leerling inschrijven in onze academie een brede, doorgedreven artistieke vorming op maat bieden, binnen een warme context.

- **Breed artistiek**
We zetten in op de ontwikkeling van 5 rollen: **vakman, kunstenaar, onderzoeker, samenspeler en performer**. Zie verder.
- **Doorgedreven**
We ontwikkelen de artistieke competenties van leerlingen zo ver mogelijk.
- **Op maat**
We gaan er van uit dat elk leerling zich ontwikkelt via een eigen weg en op een eigen tempo. Wij engageren ons om elke leerling op zijn/haar niveau en op zijn/haar tempo te ondersteunen in zijn/haar brede artistieke ontwikkeling.
- **In een warme context**
We gaan ervan uit dat je enkel optimaal kan evolueren binnen een veilige, respectvolle omgeving waar een open communicatie gehanteerd wordt.

Ons evaluatiebeleid en onze evaluatiepraktijk houden rekening met de kwaliteitscriteria die de onderwijsoverheid ons voorschrijft m.a.w.

- **transparant zijn** = helder en duidelijk voor alle betrokken partijen (leerlingen, ouders, collega's, externe belangstellenden,...);
- **valide zijn** = evalueren wat we beogen te evalueren met daartoe geschikte vormen en contexten;
- **betrouwbaar zijn** = onafhankelijk zijn van toevalsfactoren

We kiezen voor een ontwikkelingsgerichte i.p.v. een beoordelende aanpak.

In competentiegericht onderwijs zijn kennis, vaardigheden en attitudes constant met elkaar verweven. Het ontwikkelen van competenties gebeurt met focus op **toenemende kwaliteit, groeiende zelfstandigheid, oplopende complexiteit en stijgende eigen inbreng** van de leerling.

We hanteren volgende evaluatieprincipes:

- **Voedend**
Elke evaluatie versterkt de goesting om zich verder artistiek en veelzijdig te ontwikkelen. Evaluaties bieden voeding om een volgende stap in de eigen ontwikkeling te zetten.
- **Veelzijdig**
Evaluaties geven feedback over de competenties verbonden aan alle rollen: vakman, kunstenaar, onderzoeker, samenspeler en performer. Ze worden verwoord met aandacht voor het unieke van elke leerling.
- **Voortdurend**
leerlingen krijgen een gevarieerd palet aan kansen om te tonen wat ze kunnen: verschillende momenten, verschillende vormen, verschillende actoren.
- **Veeleisend**
evaluaties stimuleren leerlingen om de eigen grenzen te verleggen. Zowel kwaliteiten als werkpunten worden benoemd.

Waarom evalueren we (voedend)?

- leerlingen stimuleren om volgende stappen in hun ontwikkeling te zetten;
- motivatie, zin en plezier aanwakkeren om zich artistiek verder te ontwikkelen;
- leerlingen een beeld geven van waar ze zich bevinden in hun leertraject: waar ze van komen, waarom ze staan waar ze staan, wat er in het vooruitzicht ligt en hoe ze dat kunnen realiseren.

Evaluatiepraktijken die quoteren, rangschikken en vergelijken zijn zelden voedend voor leerlingen.

Feedback is het belangrijkste instrument voor voedende evaluaties. Kwalitatieve feedback is best concreet, aansprekend, bondig én helder geformuleerd. Feedback die direct na een activiteit volgt, heeft het meeste leereffect. Leerkrachten hebben oog voor het effect van feedback. De wijze waarop leerlingen schouderklopjes of werkpunten ontvangen verschilt van leerling tot leerling. Ook leerkrachten worden gevoed door evaluaties. Ze ontdekken waar nog werk aan is en ze sturen met die informatie hun lespraktijk bij.

Een evaluatie versterkt het zelfvertrouwen van leerlingen en daagt hen uit om de lat voor zichzelf hoger te leggen.

Wat en hoe evalueren we (veelzijdig en veeleisend)?

Wij zetten in op de ontwikkeling van alle artistieke competenties. Evaluaties zijn valide als deze artistieke competenties ook het onderwerp zijn van de evaluaties.

Daarom kijkt een evaluatie veelzijdig naar verschillende aspecten:

- evaluaties geven feedback over de artistieke competenties en leerdoelen verbonden aan de vijf rollen (zie verder);
- evaluaties vertrekken vanuit doelen die leerkrachten én leerlingen vastgelegd hebben tijdens intentiegesprekken;
- feedback wordt verwoord met aandacht voor de unieke persoonlijkheid van een leerling;
- evaluaties geven informatie over het resultaat én het leer-, oefen- en werkproces;

Evalueren kan een gedeelde opdracht zijn van leerkracht én leerling, maar kan ook door collega leerkrachten uit hetzelfde of een vakgebied gebeuren. Ook externen kunnen ingeschakeld worden. Interessante vormen zijn bijvoorbeeld:

- zelfevaluaties: leerlingen evalueren zélf hun leerproces en leerresultaten;
- peerevaluaties: medeleerlingen evalueren;
- co-evaluaties: leerkracht en collega of externe evalueren samen.

Elke evaluatie stimuleert leerlingen om eigen grenzen te verkennen en te verleggen. Daarom bevatten evaluaties ook aanwijzingen en werkpunten. Leerkrachten beschrijven de volgende stap in de ontwikkeling van de leerling.

Wanneer evalueren we (voortdurend)?

Een betrouwbare evaluatie streeft naar objectiviteit. Ze berust niet op het oordeel van één iemand op één moment. Daarom evalueren leerkrachten voortdurend: lesgeven, leren en evalueren zijn met elkaar verweven.

Evaluaties zijn betrouwbaarder als ze gebaseerd zijn op verschillende bronnen: meerdere momenten, meerdere vormen, meerdere observatoren. Leerlingen stellen vaak zelf vast wanneer iets niet lukt. Ze sturen zichzelf dan bij. Gebeurt dat niet, dan grijpt de leerkracht in met gerichte feedback.

Regelmatig overschouwt de leerkracht evoluties over een langere periode. Een belangrijke praktijk daartoe zijn de evaluatiegesprekken tussen leerkracht en leerling.

De vijf rollen

De rollen zijn de grote gebieden die in een opleiding aan de academie aan bod komen. De verdeling in rollen maakt het palet doelen overzichtelijk en hanteerbaar. De rollen worden niet strikt gescheiden. De artistieke gebieden lopen in elkaar over en beïnvloeden elkaar voortdurend.

Voor elke rol onderscheiden we telkens vier artistieke competenties.

kunstenaar:

- experimenteren;
- zich op persoonlijke wijze uitdrukken;
- zich inleven;
- creëren.

vakman:

- techniek, materialen en basisvaardigheden beheersen;
- werken met/aan kwaliteit;
- werkhouding ontwikkelen;
- vakkennis hanteren.

onderzoeker:

- nieuwsgierig en onderzoekend zijn;
- eigen sterktes en werkpunten benoemen;
- proces zichtbaar maken;
- eigen horizon verruimen.

samenspeler:

- samenwerken;
- samen maken;
- respect tonen voor anderen en hun werk;
- feedback geven en ontvangen.

performer:

- tonen met kwaliteit;
- codes van het (zich) tonen gebruiken;
- eigen oeuvre opbouwen;
- publiek willen raken.

Het streefdoel is om de leerling in zoveel mogelijk artistieke competenties te laten groeien. Elke leerling ontwikkelt deze competenties in meerdere of mindere mate. Dat maakt zijn profiel uniek. En dat noemen we de 'unieke ik'.

Die rollen en artistieke competenties worden vanaf de start van het leerproces stap voor stap ontwikkeld.

CONCREET

2x per schooljaar (eind januari en juni) een schriftelijke evaluatie die telkens besproken wordt met de leerling.

Elke leerling werkt minimaal 2x per schooljaar mee aan een toonmoment. Uitzondering hierop zijn de leerlingen woord en dans die minimaal 1x per schooljaar aan een voorstelling meewerken.

Toonmomenten kunnen allerlei vormen aannemen (concerten, voorstellingen, klasoptredens, grote en kleine producties, per discipline/vak of multidisciplinair, voor een groot publiek of kleinschalig in klasverband, ...).

De leerkracht houdt bij welke leerlingen aan welke toonmomenten hebben deelgenomen en evalueert elk toonmoment met de leerling (dit hoeft niet schriftelijk).

In het laatste jaar van de 2de, 3de en 4de graad, doen alle leerlingen mee aan centraal georganiseerde toonmomenten. Hierbij zal een extern jurylid de prestatie van dat moment beoordelen. Of iemand geslaagd is voor een graad of niet, hangt niet enkel af van dit moment, maar is een verzameling van alle voorafgaandelijke evaluaties. De leerkracht is altijd, in overleg met de directie, eindevaluator.